

Krzysztof Tokarski, Autyzm i życie z zespołem Aspergera

Krzysztof Tokarski - psycholog, tel. 505056269

Ryzykowne zachowania

dzieci i młodzieży
w spektrum **autyzmu**

Prowadzący: Krzysztof Tokarski - psycholog, wykładowca, osoba w spektrum autyzmu.

Wtorek, 11 maja 2021 godz. 17.30 - 19.30

POWIAT
PIASECZYŃSKI

Google Meet

Program

- definicje i rodzaje zachowań ryzykownych - alkohol, substancje psychoaktywne, przestępczość i nadużycia seksualne
- źródła zachowań ryzykownych u dzieci ASD/ASC
- Środowisko i predyspozycje indywidualne
- podstawy metod prewencyjnych zachowań ryzykownych - dla rodziców
- podstawy metod interwencyjnych zachowań ryzykownych - dla rodziców.

Zachowania ryzykowne

- Działania obarczone ryzykiem negatywnych konsekwencji zdrowia psychicznego i fizycznego – w kontekście dziecka jak i jego otoczenia, np. rodziny
- W okresie dojrzewania ryzyko takich działań jest wyższe, niż w okresie dzieciństwa i dorosłości
- Terminy bliskoznaczne: zachowania problemowe, dysfunkcje zachowania.

Rodzaje zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży

- Diety związane z ryzykiem anoreksji i bulimii
- Porzucanie nauki szkolnej
- Wczesna inicjacja i aktywność seksualna
- Autoagresja – okaleczanie się, tatuaże, piercing, a nawet wyzywający sposób ubierania się
- Ucieczki z domu
- Palenie
- Alkohol
- Używanie substancji psychoaktywnych (leki, dopalacze, amfetamina, LSD, mefedron, grzyby, THC, inne narkotyki)
- Próby samobójcze

Reguły dotyczące zachowań ryzykownych

- Zachowania ryzykowne mogą być współwystępujące
- "Przełamanie się" w zachowaniach ryzykownych powoduje, że łatwiej się przełamać w kolejnych zachowaniach – ułatwia przekraczanie kolejnych granic (palenie tytoniu „ułatwia” wejście w temat palenia marihuany)
- Zachowania ryzykowne należą najczęściej do mechanizmów obronnych – czyli zachowań mających na celu poradzić sobie człowiekowi z frustracją – niemożnością osiągnięcia jakiegoś celu.
- zachowania ryzykowne pomagają młodzieży w budowaniu własnej tożsamości – np. ułatwiają uzyskanie akceptacji społecznej, są manifestacją autonomii
- Zachowania ryzykowne zaspokajają (przez jakiś czas) następujące potrzeby: bezpieczeństwa, miłości i przynależności, szacunku i uznania

Zachowania ryzykowne u osób w spektrum

- Mają wpływ na sensorykę – mogą pobudzać odczuwanie lub je osłabiać
- Mogą należeć do OCD - zespołu zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych i być jego objawem
- Mogą należeć do stereotypii/stimów obserwowanych w spektrum autyzmu
- Mogą należeć do szczególnych zainteresowań osób w spektrum

Czynniki wewnętrzne mające wpływ na pojawienie się zachowań ryzykownych

- Temperament i osobowość (ekstrawersja, perseweratywność, reaktywność emocjonalna, neurotyczność, otwartość na doświadczenia)
- Osobiste przekonania (krytycyzm, samoocena, poczucie i potrzeba kontroli, tolerancja)

Czynniki zewnętrzne mające wpływ na pojawienie się zachowań ryzykownych

- Media
- Rodzina
- Rówieśnicy
- Wykształcenie i zawód rodziców
- Wyznanie rodziców (religijność)
- Miejsce zamieszkania

Czynniki ryzyka ulożowane w szkole

- Pozycja dziecka w klasie
- Ilość obowiązków szkolnych i przeciążenie obowiązkami
- Niepowodzenia edukacyjne
- Niskiej jakości relacje z rówieśnikami i nauczycielami

Czynniki ryzyka ulożowane w rodzinie

- Oczekiwania rodziców
- Dystans uczuciowy i komunikacyjny
- Rozwód, kontakt z rodzicami
- Autorytarny i liberalny model wychowawczy
- Przemoc w rodzinie (w tym seksualna)
- Patologie (alkoholizm, narkomania, przestępczość)

Metody prewencyjne

- Więż emocjonalna w rodzinie
- Bliskie relacje pomiędzy członkami rodziny
- Odbudowa/wzmocnienie więzi
- Ustalenie zasad i granic
- Tolerancja na przekonania i emocje
- Metody poznawcze – rozmowy o przekonaniach, zasadach, zachowaniach – bez oceniania i krytyki
- Rezygnacja z kar fizycznych

Metody interwencyjne

- Odizolowanie od czynników wywołujących uzależnienie
- Zmiana środowiska
- Terapia rodzinna

Literatura

- L. Greenberg, J. Watson – Terapia depresji skoncentrowana na emocjach
- J. ten Have-de Labije, R. Neborsky – intensywna krótkoterminowa psychoterapia dynamiczna dla praktyków
- M. Jerzak – Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość
- R. McMackin (red.) – Terapia traumy
- W. Miller, Forcehimes A., Zweben A. – Terapia uzależnień – podręcznik dla profesjonalistów
- N. Sadłowski – Topografia Rozstania
- P. Wachtel – Terapia relacyjna w praktyce psychoterapii
- J. Żebrowski (red.) Zjawiska patologii społecznej i zachowań dewiacyjnych młodzieży

Asperger i życie z zespołem
Aspergera

Psychologia ZA